

Utbildningsinspektion i Norregårdskolan

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan/rektorsområdet.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av utbildningsresultaten.....	3
Bedömning av verksamheten	4
Bedömning av förutsättningarna för utbildningen.....	8

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i Norregårdskolan och besökt skolan den 20-21 oktober 2005. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen om ca två år.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömningar är dels dokument från kommunen och Norregårdskolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Norregårdskolan intervjuades skolledningen, lärare, elevvårdspersonal och elever samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i årskurserna 7, 8 och 9 och i särskolan. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Norregårdskolan	Antal elever
Grundskola	449
Särskola	11

Norregårdskolan byggdes i mitten på 1970-talet och verksamheten omfattar totalt 460 elever fördelade i årskurserna 7–9. Flertalet elever har fått sin undervisning från förskoleklass till och med årskurs 6 på Pilbäckskolan, Gustavslundskolan eller Sandsbro skola. Skolans upptagningsområde är skiftande med flerfamiljshus eller villabebyggelse och tar också emot elever från landsbygden runt Växjö. 20procent av eleverna har utländsk bakgrund.

På Norregårdskolan finns sedan år 1995 en särskoleklass med verksamhet för ett tiotal elever fördelade på två avdelningar.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid skolan och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Inspektörsteamets samlade intryck av klimatet och attityderna bland elever och vuxna är överlag positivt. Samtal och bemötande eleverna emellan och mellan elever och vuxna är vänligt och respektfullt och arbetet tycks präglas av ett positivt och frimodigt förhållningssätt. Kunskapsresultaten är goda och det finns en beredskap för att möta elever som behöver särskilt stöd.

I elevernas miljö finns det anledning att lyfta fram skolans bibliotek som ett gott exempel, som höjer kvaliteten för eleverna, i likhet med skolans lunchservering, som uppenbart är en betydande tillgång för såväl elever som skolans personal.

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Värdegrundsrelaterade frågor bör systematiseras och intensifieras.
- Skolan har utarbetat en mobbningsplan men denna behöver utvecklas då den saknar en beskrivning av hur arbetet mot andra kränkningar, till exempel sexuella trakasserier eller rasism, kan stävjas.
- Det pågår ett utvecklingsarbete på skolan, ett arbete som måste fortgå om skolans pedagogiska arbetsformer skall leva upp till intentionerna i läroplanen.
- Elevernas inflytande över undervisningens innehåll behöver förbättras.
- Fortsatta utvecklingsinsatser bör komma till stånd vad avser arbetet för att förbättra åtgärdsprogrammen.

- Arbetet för att säkerställa kvaliteten avseende betygssättning behöver utvecklas vidare.
- Skolans kvalitetsarbete behöver bli tydligare och mer systematiskt.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast skall åtgärdas.

- Det saknas en arbetsplan i verksamheten, något som inte är i överensstämmelse med författningarna. (2 kap. 23 § grundskoleförordningen).
- En elev skall ha studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det men sådant stöd inte ges till alla aktuella elever (5 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Elevens val organiseras på ett sätt som inte motsvarar bestämmelserna. (2 kap. 19 § grundskoleförordningen).

Bedömning av utbildningsresultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt målen i skollagen och i läroplanerna för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94, avsnitten 2.1 och 2.2.

92,9 procent av eleverna på Norregårdskolan är behöriga till ett nationellt program, ett resultat som sedan föregående år stigit med cirka 2 procentenheter och meritvärdet på skolan visar likaledes på goda resultat. Norregårdskolan har ett meritvärde om 219,0 vilket kan jämföras med resultatet i kommunen 216,8. Eleverna på särskolan visar likaledes på goda kunskapsresultat. Av elevintervjuerna framgick att eleverna upplever sin kunskapsutveckling som positiv och att de i förhållandevis hög utsträckning känner till målen för utbildningen. Inspektörerna gör sammanfattningsvis bedömningen att elevernas kunskapsresultat ligger väl i nivå med vad som kan förväntas och vad som är fallet på andra skolor i kommunen med likartade förutsättningar.

Trygghet och trivsel är den dominerande bilden av klimatet på skolan. Man har tidigare haft problem med elevgrupperingar som fungerat mindre väl, något man till stor del kommit till rätta med. Även om det i föräldragruppen framkommer en viss tvekan härvidlag uttrycker elever såväl som personalrepresentanter stolthet över sin skola. Intervjuer såväl som iakttagelser tyder också på att man till största delen lyckats skapa ett gott klimat på skolan.

Elevintervjuerna ger tydliga belägg för att resultatet av skolans insatser för att ge eleverna möjlighet att få inflytande och vara med och ta ansvar för sitt skolarbete är emellertid ett område som får betraktas som otillräckligt.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis gör inspektörerna bedömningen att elevernas utveckling och lärande ligger i linje med läroplanens och kursplanernas mål och att man på skolan nått bra resultat vad avser att grundlägga elevernas demokratiska värderingar.

Elevernas inflytande i planering och genomförande av undervisningen sker emellertid i begränsad omfattning.

Bedömning av verksamheten

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen, Lpo 94, och i andra författningar för grundskolan.

Det har på senare år skett personalförändringar i skolledningen och den nuvarande tillsattes vid läsårets början. Rektorn som är utbildad lärare har till sin hjälp en biträdande rektor. Båda har tidigare haft lärarbefattningar på skolan. Enligt inspektörernas bedömning är skolledningen kompetent och väl förtrogen med verksamheten.

I såväl skollag som läroplan finns angivet att en av skolans viktigaste uppgifter är att aktivt arbeta med frågor som rör värdegrunden. Att det finns en medvetenhet bland personalen kring värdet av en pågående diskussion är uppenbart och att resultatet till stora delar är gott har tidigare beskrivits. Trots det menar flera elever och också föräldrar att insatserna för att skapa, bibehålla och utveckla goda normer inte är tillräckligt tydliga och kontinuerliga. Eleverna tycks inte ha kännedom om några uttalade system för att säkerställa goda förhållningssätt och attityder, till exempel kamrätstödjare, tjej- och killsnack eller tematiska inslag. Man är inte heller på det klara med om värdegrundsfrågor har en plats i kontinuerliga samtal i klassrummen eller om skolans regler har fått tillräcklig spridning. Inspektörsteamet gör mot denna bakgrund bedömningen att arbetet med värdegrundsrelaterade frågor bör förbättras.

Skolan har en plan för att motverka mobbning men denna är begränsad så till vida att den ökar beredskapen för mobbning medan det saknas vägledning i arbetet för att möta andra konflikter som kan uppstå, till exempel sexuella eller rasistiska trakasserier.

I läroplanen för det obligatoriska skolväsendet framgår att hälso- och livsstilsfrågor skall uppmärksammas och skolan skall eftersträva att eleverna ges möjlighet till daglig fysisk träning. På Norregårdskolan finns en uttalad inriktning för att stödja elevernas utveckling vad avser hälsa och livsstil. Frågorna finns integrerade i flera av skolans ämnen, tematiska inslag förekommer och idrott har överlag en framskjuten plats, varför inspektörsteamet gör bedömningen att detta arbete sker på ett medvetet och positivt sätt.

I såväl grundskoleförordningen som i läroplanen finns angivet att delaktighet, inflytande och ansvar för elever och också föräldrar är centrala begrepp. Den formella organisationen för att tillförsäkra eleverna ett inflytande finns genom

elevrådets arbete men det finns elevrepresentanter som menar att elevrådets arbete tenderar till att begränsas till rent praktiska frågor. Inspektörsteamets samtal med eleverna gav tydliga belägg för att många elever är mognadsmässigt redo för att kunna delta i diskussioner av mer pedagogisk karaktär, men utan stöd och inspiration kommer sådana samtal sannolikt inte till stånd.

Elevernas medverkan i planering och genomförande av undervisningen sker i varierande grad, men något målstyrt arbete som innebär ett verkligt inflytande för eleverna är svårt att finna. Intervjuer och dokumentanalyser tyder på att det saknas en genomgående inriktning eller gemensamma ställningstaganden i detta avseende, resultaten är snarare avhängigt den enskilde lärarens intresse och medvetenhet. Inspektörsteamet gör bedömningen att elevernas inflytande över undervisningens innehåll kan förbättras.

Föräldrarnas delaktighet i skolans arbete sker i första hand genom en så kallad samrådskonferens. Flera föräldrarepresentanter menar emellertid att föräldrarnas reella inflytande är ganska litet även om det finns en positiv ambition på skolan att inbjuda föräldrarna till delaktighet och samverkan. Däremot uttrycker föräldrarna en positiv inställning till utvecklingssamtalen som är väl förberedda och som ger dem en god lägesbeskrivning.

Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen

Lärarna på Norregårdskolan är organiserade i tre så kallade ämnesdepåer men av intervjuerna framgår att de nuvarande grupperingarna är alltför fasta och hindrar det utvecklingsarbete som skall leda till att man bättre kan arbeta tematiskt, individualisera och erbjuda eleverna varierade arbetsformer utifrån deras skiftande kunskaps- och mognadsnivåer. Flera menar att skolans lokaler utgör ett hinder och skapar små möjligheter att bilda grupper och parallella aktiviteter. Dessutom saknas grupprum, vilket försvårar detta. Ett utvecklingsarbete av detta slag tycks vara väl känt bland personalen men ur personalintervjuerna framträder en enighet om vikten av avsatt tid där det finns utrymme för att föra en pedagogisk diskussion. Sammantaget gör inspektörsteamet bedömningen att det krävs ytterligare ansträngningar för att skolans pedagogiska arbetsformer skall leva upp till intentionerna i läroplanen.

För genomförandet av de fastställda målen för utbildningen skall det finnas en arbetsplan. Denna skall beslutas av rektorn och skall utarbetas under medverkan av personal samt företrädare för elever och föräldrar. Varken elever eller föräldrar har kännedom om denna och rektorn menar också att det i dagsläget inte finns en arbetsplan som behandlar övergripande läroplansmål såsom elevinflytande, samverkan och liknande. Det pågår dock ett arbete som syftar till att konkretisera kursplanemål och betygsriterier. Inspektörerna gör bedömningen att det snarast bör komma till stånd ett arbete för att skapa en fungerande arbetsplan.

Enligt skollag och grundskoleförordning skall alla elever som har svårigheter i sitt skolarbete ges särskilt stöd. På Norregårdskolan finns tre tjänster med inriktning mot specialpedagogik och därtill en befattning med undervisning i svenska som andraspråk. Av intervjuerna med skolans personalrepresentanter framgår att lärarna på skolan sätter stort värde på speciallärares insatser och det är också tydligt att deras verksamhet har stor legitimitet på skolan. Det finns

fungerande system för att identifiera elevernas stödbehov och åtgärdsprogram används som ett instrument i detta arbete. Inspektörsteamet vill dock göra skolan uppmärksam på att fortsatta utvecklingsinsatser bör komma till stånd vad avser arbetet för att förbättra åtgärdsprogrammen. De exempel som inspektörsteamet kunnat ta del av redovisar i alltför liten utsträckning vilka åtaganden skolan tar för elevens utveckling.

Det framkommer av intervjuerna att det finns elever på skolan som har all teoretisk undervisning hos specialläraren. Dessa placeringar måste betraktas som placering i särskild undervisningsgrupp eftersom det inte är planerat att vara en temporär åtgärd. Om en elev placeras i särskild undervisningsgrupp skall styrelsen efter samråd med eleven och elevens vårdnadshavare besluta i frågan men några sådana beslut har inte tagits. Emellertid hade skolledningen vid inspektionstillfället redan aktualiserat frågan och också rekvirerat en blankett som ska användas för detta ändamål i kommunen. Skolledningen menar att detta beslut kommer att tas inom kort. Inspektörerna förutsätter därmed att så också sker.

En elev skall ha studiehandledning på sitt modersmål om eleven behöver det men av intervjuerna framgår att sådant stöd inte ges till alla aktuella elever.

Det pågår på skolan ett arbete för att bättre säkerställa kvaliteten avseende betygssättning, ett arbete som enligt inspektörsteamets bedömning bör fortsätta. Flera elever uttrycker sitt missnöje och av personalintervjuerna framgår att man är på det klara med att diskussionerna i lärarlagen bör fortgå. ”Det är likgiltigt hur mycket du arbetar. Du kan ändå inte få högsta betyg eftersom jag är nyanställd. Vi har inte gått igenom områden som syftar till betyget MVG. Jag sparar det högsta betyget till avgångsklassen”. Detta axplock av citat kan illustrera elevernas uppfattning i detta avseende.

Särskola

Inspektörsteamet kunde på särskolan se exempel på en lugn och koncentrerad studiesituation. Samtalstonen och bemötandet eleverna emellan och i förhållande till personalen var likaledes positiv och vänlig. Däremot framgick det att samverkansformerna gentemot övriga skolan var mycket begränsade. Personalen gav inte heller intryck av att vara involverade i det övergripande utvecklingsarbetet på skolan trots skolledningens ansträngningar och samarbetet med kommunens övergripande särskoleorganisation tycktes likaledes vara begränsat.

Någon gemensam arbetsplan eller andra uttalade dokument som kunde tydliggöra verksamhetens visioner, mål eller metoder förekom inte. Individuella utvecklingsplaner användes inte som instrument för att följa elevernas utveckling och de åtgärdsprogram som inspektörsteamet kunde ta del av kunde knappast ge lärare och föräldrar någon vägledning i arbetet för elevens vidare utveckling.

Inspektörerna gör sammanfattningsvis bedömningen att verksamheten i särskolan i alltför hög utsträckning är skild från skolans övriga verksamhet, en långt tydligare koppling till övriga skolan och ledningen torde vara nödvändig om verksamheten skall kunna utvecklas. Med utgångspunkt från den dokumentation som inspektörsteamet tagit del av torde det också vara nödvändigt att verksamheten, i samråd med skolledningen och den centrala organisationen för elever i behov av särskilt stöd, samlas kring gemensamma ställningstaganden avseende till exempel mål och metoder.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Uppföljning och utvärdering av skolans arbete sker företrädesvis under studiedagar och i samband med termins- start eller avslutning men det är tveksamt om någon tydlig uppsamling och återkoppling sker. Elever och föräldrar är inte engagerade i kvalitetsarbetet i någon större utsträckning. Enkäter rörande till exempel trivseln på skolan genomförs med viss regelbundenhet men någon återkoppling tycks inte heller i detta avseende förekomma. Inspektörsteamet gör bedömningen att skolans kvalitetsarbete behöver bli tydligare och mer systematiskt.

Skolans kvalitetsredovisning är enligt inspektörsteamet av god kvalitet. Redovisningen innehåller mål, resultat, analyser av resultaten och uppgifter om vilka åtgärder skolan planerar att vidta för att uppnå målen.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis gör inspektörsteamet bedömningen att det generellt råder ett gott klimat på skolan och eleverna tycks omfattas av en god värdegrund, något som självklart kan tillmätas skolans insatser men som också är ett resultat av elevernas förutsättningar, deras socioekonomiska bakgrund och många andra faktorer. Trots skolans insatser gör inspektörsteamet bedömningen att arbetet med värdegrundsrelaterade frågor bör systematiseras och intensifieras. Skolan har en plan för att motverka mobbning men planen behöver kompletteras för att bättre kunna hantera konflikter, exempelvis i mötet mellan elever och vuxna.

Inspektörsteamet gör vidare bedömningen att elevernas inflytande över undervisningens innehåll kan förbättras.

Det pågår ett utvecklingsarbete på skolan men ett fortsatt utvecklingsarbete är nödvändigt om skolans pedagogiska arbetsformer skall leva upp till intentionerna i läroplanen.

Det saknas en arbetsplan i verksamheten, varför det är angeläget att en sådan snarast arbetas fram.

Det finns fungerande system för att identifiera elevernas stödbehov och åtgärdsprogram används som ett instrument i detta arbete men fortsatta utvecklingsinsatser bör komma till stånd vad avser arbetet för att förbättra åtgärdsprogrammen.

En elev skall ha studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det men sådant stöd inte ges till alla aktuella elever.

Insatser har gjorts för att bättre säkerställa kvaliteten avseende betygssättning men detta är ett arbete som bör utvecklas vidare.

Inspektörsteamet gör vidare bedömningen att skolans kvalitetsarbete ytterligare behöver bli tydligare och mer systematiskt.

Bedömning av förutsättningarna för utbildningen

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgång till den utbildning som grundskolan skall erbjuda, information om utbildning; personal samt läromedel, pedagogiska materiel och utrustning. Bestämmelser finns i bl. a. skollagen.

Tillgång till utbildning och information om utbildningsmöjligheterna

På kommunens webbplats finns information om skolan och skriftlig information finns också att tillgå.

Eleverna på skolan erbjuds tyska, franska och spanska som språkval samt därtill förstärkt svenska/engelska. Det framkom under inspektionen att det finns någon lärare som inte tillräckligt behärskar det svenska språket. Inspektörsteamet förutsätter att mskolledningen uppmärksammar detta så att adekvata åtgärder vidtas.

På Norregårdskolan finns en organisation kring elevens val som innebär att eleverna kan välja aktiviteter som är förlagda också utanför skolan och utan närvaro av skolans personal, till exempel ridning, fotbollsträning eller konfirmationsläsning. Syftet med elevens val är att eleverna med utgångspunkt från sina egna intressen skall få tillfälle att välja, bredda och fördjupa sina kunskaper men undervisningen skall till sitt innehåll och sin inriktning vara förenligt med de kursplaner som regeringen fastställt för det ämne eller de ämnen som utgör elevens val. Elevens val är ett ämne som skolan till alla delar ansvarar för och med utgångspunkt härifrån gör inspektörsteamet bedömningen att arbetssättet på skolan inte motsvarar bestämmelserna för hur undervisningen skall bedrivas och hur elevens val skall utformas.

På skolan finns 60 elever som är berättigade till modersmålsundervisning men det är endast 6 elever som deltar. 21,7 procent av eleverna som är berättigade till svenska som andraspråk får sådan undervisning, vilket är under genomsnittet i Växjö kommun. (Skolverkets statistik 15 oktober 2004). Det låga deltagandet kan vara ett resultat av otillräcklig medvetenhet bland personalen för undervisningens betydelse och det faktum att föräldrar och elever inte tillräckligt informeras om syfte och innehåll.

Personal

Flertalet pedagoger på skolan har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver och enligt rektorn har det hittills inte varit några problem att rekrytera utbildad personal. Inspektörsteamet har tagit del av exempel på kompetensutvecklingsplaner och det har inte framkommit annat än att man på skolan är nöjd med utbudet av kompetenshöjande insatser.

Materiella resurser

Lokalerna på Norregårdskolan är oinspirerande och statiska om än välskötta. Korridorerna är påfallande slutna eftersom alla klassrum är stängda och saknar insynsmöjlighet. Glaspartier saknas nästan helt, något som förstärker intrycket

av slutenhet. Detta bekräftas av eleverna som efterlyser en uppfräschning av sin arbetsmiljö.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis gör inspektörsteamet bedömningen att elevens val organiseras på ett sätt som inte motsvarar bestämmelserna i grundskoleförordningen. Vidare gör inspektörsteamet bedömningen att lärarbehörigheten på skolan är god.

Datum	Ort
2006-03-20	Lund

Lena Godin

Mats Lundqvist